Dosarul nr. 2-1874/2023
PIGD 2-23143048-15-2-09102023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

03 iunie 2025 **municipiul Cahul**

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța de judecată având în componență:
Președintele ședinței, judecător Aliona Sârbu
Grefier Moldovanu Livia
Interpret Eugen Budeac

Cu participarea:
Pîrîtului, Chihoial Leonid
Reprezentantul pîrîtului/ reclamantului, avocat Lefter Sergiu
În lipsa:
Reclamantului, Mocanu Svetlana, fiind citat legal
Reprezentantului reclamantului/pîrîtului, avocat Boghian Andrei, fiind citat legal
Reprezentantului intervenientului accesoriu ATAS Sud, STAS Cahul, Sulac Vera, care fiind citată legal a depus cerere de examinare în lipsă

Examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mocanu Svetlana către Chihoial Leonid, intervenient accesoriu ATAS Sud, STAS Cahul privind determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere și cererea reconvențională de chemare în judecată depusă de Chihoial Leonid către Mocanu Svetlana, intervenient accesoriu ATAS Sud, STAS Cahul privind determinarea domiciliului copilului minor,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile revendicate

La 09 octombrie 2023, Mocanu Svetlana a depus în Judecătoria Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată către Chihoial Leonid cu privire la încasarea forțată a pensiei pentru întreținerea copilului minor. (f.d. 3-3 verso)

În motivarea acțiunii indică că, cu pârâtul Chihoial Leonid, în urma conviețuirii lor, au un copil minor, *****, născut la *****. În anii traiului în comun, în cadrul relațiilor lor s-a creat o atmosferă insuportabilă, de neînțelegere, deseori se certau, astfel că, nu mai locuiesc ca o familie din anul 2023. Incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create au adus-o pe reclamantă la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei lor.

Susține că, pârâtul nu acordă ajutor material sau de altă natură pentru întreținerea copilului lor minor, iar solicitările sale de ajutor pentru întreținerea acestuia nu s-au soldat cu vreun rezultat.

Făcând trimitere la prevederile art. 58 alin. (1), art. 74 alin. (1) din Codul familiei, art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, invocă că, pârâtul Chihoial Leonid, la fel ca și reclamanta, are aceleași obligațiuni de întreținere a copilului minor, deoarece ambii părinți sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

În continuare, invocând prevederile art. 74 alin. (2), (3), art. 76 din Codul familiei, art. 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, consideră că, având în vedere că pârâtul nu este angajat în câmpul muncii și încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri este imposibilă, este rațională încasarea de la pârât pe cale judiciară în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere a copilului lor comun *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2000 lei, din momentul depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului.

Solicită încasarea în mod forțat de la pârâtul Chihoial Leonid în folosul reclamantei Mocanu Svetlana pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, într-o sumă fixă în cuantum de 2000 lei, de la data depunerii cererii și până la majoratul acestuia, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 16 octombrie 2023, Chihoial Leonid a depus cerere reconvențională, solicitând stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu tatăl – Chihoial Leonid, fără încasarea pensiei de întreținere a copilului din partea lui Mocanu Svetlana. (f.d. 12-14)

În motivarea cererii reconvenționale indică că, la 12 octombrie 2023, a primit o scrisoare de la Judecătoria Cahul, prin care a aflat că, în privința sa a fost început un proces prin care Mocanu Svetlana solicită încasarea de la el, Chihoial Leonid, a pensiei de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în sumă de 2000 lei.

Susține că, viața în comun cu pârâta Mocanu Svetlana a eșuat odată cu nașterea copilului *****, ca urmare a faptului că ultimei permanent nu-i ajungea timp pentru a-l petrece după placul său, el fiind acea persoană care de o mulțime de ori era nevoit să-i aducă la cunoștință că este mamă și următorii ani în comun este necesar să facă totul pentru binele copilului. Mocanu Svetlana manifestă un comportament inadecvat, permanent a folosit și folosește violența economică în privința sa, amenințându-l cu copilul lor pentru a-l putea influența de a-i da bani.

Chihoial Leonid menționează faptul că, este o persoană responsabilă, care are casă, gospodării, terenuri agricole, este apt de muncă din punct de vedere psihologic, dorește să crească și să educe copilul ***** până la majorat și după, fără încasarea pensiei de întreținere a copilului.

Relatează că, de o mulțime de ori i-a spus lui Mocanu Svetlana că bani nu-i mai dă, că banii acordați pe copil nu sunt nici pe aproape folosiți pentru copil. Când a intervenit cu acordarea produselor alimentare, haine, încălțăminte și jucării, Mocanu Svetlana nu le primea, ci dorea să-i dea doar bani. Forțat, prin alte persoane terțe, Chihoial Leonid dădea cele enumerate mai sus.

Precizează că, situația relatată de Mocanu Svetlana în acțiunea înaintată este una denaturată, care nu corespunde adevărului, situației reale și circumstanțelor cauzei. Dispune de condiții suficiente pentru a asigura copilului un trai și un viitor decent, de a avea grijă de sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală al acestuia.

În drept, invocă prevederile art. 172 alin. (1) din Codul de procedură civilă, art. 63 din Codul familiei, art. 3 alin. (12) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului.

În continuare, ***la 20 noiembrie 2023, reclamanta Mocanu Svetlana a depus cerere privind majorarea pretențiilor***, solicitând încasarea în mod forțat de la pârâtul Chihoial Leonid în folosul reclamantei Mocanu Svetlana a pensiei pentru întreținerea copilului

minor *****, născut la *****, într-o sumă fixă în cuantum de 2000 lei, de la data depunerii cererii și până la majoratul acestuia, stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu mama acestuia, Mocanu Svetlana, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, invocând prevederile art. 63 alin. (1)-(4) din Codul familiei, art. 3 alin. (1), art. 18 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994. (f.d. 42-43)

Primar, cererea de chemare în judecată a fost repartizată spre examinare, în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Judecătoriei Cahul, sediul Central, Bologan Ana. (f.d. 8)

Prin încheierea președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, Turculeț Leonid, din 29 ianuarie 2024, s-a dispus redistribuirea aleatorie, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, a cauzelor aflate în procedura judecătorului transferat Bologan Ana către alte complete de judecată. (f.d. 58-60)

Astfel, la 29 ianuarie 2024, cauza civilă sus-menționată a fost repartizată în mod repetat, în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Judecătoriei Cahul, sediul Central, Sârbu Aliona. (f.d. 61)

Argumentele participanților la proces în cadrul ședinței de judecată

Reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana, în ședință de judecată, a susținut cererea de chemare în judecată, inclusiv cu modificările ulterioare, solicitând admiterea acesteia și respingerea cererii reconvenționale, ca fiind neîntemeiată.

Reprezentantul reclamantei/pârâtei, avocatul Boghian Andrei, inițial, s-a prezentat în ședințele de judecată, susținând cererea de chemare în judecată, inclusiv cu modificările efectuate, și solicitând respingerea cererii reconvenționale, ca fiind neîntemeiată, iar ulterior, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședință de judecată nu s-a prezentat.

Pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid și **reprezentantul pârâtului/reclamantului, avocatul Lefter Sergiu**, în ședință de judecată, au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Mocanu Svetlana, ulterior concretizată, ca fiind neîntemeiată, totodată, au susținut cererea reconvențională și au solicitat admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud, Sulac Vera, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședință de judecată nu s-a prezentat, prin cererea depusă solicitând examinarea cauzei în lipsa sa (f.d. 128), totodată, prezentând avizul-concluzie privind stabilirea domiciliului copilului minor nr. 48/PC-CH din 07 februarie 2025 și actele de examinare nr. 68 din 28 noiembrie 2024, respectiv, nr. 70 din 09 decembrie 2024 (f.d. 129-134).

Martorul Stanciu Vitalie, fiind audiat în ședință de judecată, a relatat că, la moment nu este angajat oficial în câmpul muncii. Îi cunoaște pe Mocanu Svetlana și Chihoial Leonid, așa cum sunt vecini și este nanul de botez al copilului minor *****. Cunoaște că Chihoial Leonid pentru copil era gata să facă orice. De mai multe ori Mocanu Svetlana a creat obstacole, acționând special, ca Chihoial Leonid să nu se vadă cu copilul. Mocanu Svetlana nu le permitea nanilor să se vadă cu copilul. Chihoial Leonid a transmis lui *****, prin intermediul mai multor nani, diferite lucruri pentru copil, iar nanii nu spuneau că aceste lucruri sunt din partea lui Chihoial Leonid pentru a fi primite de Mocanu

Svetlana, fapt ce a avut loc anul 2023, înainte de Revelion. Împreună cu Jecev Vasile și Carp Veaceslav au făcut un pachet și l-au transmis mamei lui Mocanu Svetlana, deoarece Mocanu Svetlana nu era acasă. A mai transmis încă o dată un pachet cu dulciuri, jucării și alte lucruri, însă martorul nu ține minte ce era acolo.

A declarat că, Chihoial Leonid a transmis copilului 500 lei, prin intermediul nanilor, pentru a fi primiți de Mocanu Svetlana. Prin intermediul martorului bani de către Chihoial Leonid au fost transmiși o singură dată. Cunoaște despre conflictele dintre Mocanu Svetlana și Chihoial Leonid, inclusiv a văzut cum din nimic s-a iscat un conflict între cei doi, iar copilul s-a stresat și Mocanu Svetlana a luat copilul și a plecat. Fiind de față, nu a văzut ca Chihoial Leonid să ridice vocea sau ca copilul să nu vrea la tatăl său. Chihoial Leonid de multe ori a chemat-o pe Mocanu Svetlana împreună cu copilul să trăiască la el, însă aceasta venea și pleca la scurt timp. Martorul nu i-a dus lemne lui Mocanu Svetlana. Nu cunoaște cum ***** s-a îmbolnăvit de *****. La 20 august 2024, au întâlnit-o pe Mocanu Svetlana cu copilul. Chihoial Leonid s-a apropiat de copil, iar Mocanu Svetlana l-a înjurat în public, lucru ce se întâmpla destul de des. Martorul a declarat că nu are nici un interes personal cu Chihoial Leonid.

Martorul Carp Veaceslav, fiind audiat în ședință de judecată, a relatat că, la moment nu lucrează. Îi cunoaște pe Mocanu Svetlana și Chihoial Leonid, așa cum sunt vecini, totodată, este nașul de botez al copilului minor *****. Cunoaște că a fost chemat în fața instanței de judecată, deoarece Mocanu Svetlana nu-i permite lui Chihoial Leonid să se vadă cu copilul. Când copilul minor avea 1 an și 6 luni, Chihoial Leonid l-a rugat să-i transmită lui Mocanu Svetlana o cutie de pampers, banane, iaurt, o găină de casă pentru copil. Mocanu Svetlana, în mod isteric, a zis că nu vrea să primească cele transmise, întrucât Chihoial Leonid vrea să o otrăvească. Acest lucru se întâmpla aproximativ de 2 ori pe săptămână, într-un interval de jumătate de an. A văzut conflictele între Chihoial Leonid și Mocanu Svetlana. De exemplu, când o suna mama sa, Mocanu Svetlana avea isterie, lua copilul și fugea de acasă, țipa și toți vecinii auzeau. Cunoaște de un conflict care a avut loc la spital. Martorul a fost rugat de către Chihoial Leonid să meargă să vadă cum se simte copilul, iar când au ajuns la spital, la etajul 2, Mocanu Svetlana, care era în hol, țipa și vorbea cu cuvinte care îl puneau pe Chihoial Leonid într-o poziție proastă. Mocanu Svetlana, când l-a văzut pe Chihoial Leonid, i-a spus că copilul doarme, însă Chihoial Leonid a mers în salonul copilului, iar acesta se juca în telefon. Mocanu Svetlana nu-i lui Chihoial Leonid să intre la copil, dar medicul i-a permis. Al doilea caz a fost când au mers la spital, iar Mocanu Svetlana cu căruciorul în care se afla copilul a ieșit din ograda spitalului și când l-a văzut pe Chihoial Leonid a fugit în stradă ca să treacă drumul, fără a se uita prin părți. La 08 august 2024, a întâlnit-o pe Mocanu Svetlana în piață și s-a apropiat de copil ca să se salute, însă Mocanu Svetlana a început a striga, iar concubinul acesteia l-a împins pe martor peste căruciorul unde se afla copilul.

A declarat că, Chihoial Leonid a spus că pentru copil va face tot posibilul. Chihoial Leonid transmite prin martor, pentru a nu avea loc conflict, tot necesarul copilului. Mocanu Svetlana putea face conflict din orice mărunțișuri. Cunoaște că copilul s-a îmbolnăvit de *****, așa cum a auzit un conflict dintre Chihoial Leonid și Mocanu Svetlana în care aceasta din nou pleca cu copilul. A văzut de 3 ori cum Mocanu Svetlana venea dimineața acasă, odată a văzut-o lângă C.C. „Nahmanelli”. Mereu vedea conflictele dintre Mocanu Svetlana și Chihoial Leonid. A precizat că nu a fost bătut niciodată de Chihoial Leonid.

Aprecierea instanței de judecată

Analizând motivele cererii de chemare în judecată și cererii reconvenționale înaintate, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și prevederile legale ce guvernează spețа, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, instanța de judecată conchide următoarele.

Prin prisma art. 6 CEDO și art. 241 din Codul de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză, clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze că, judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de judecată menţionează că, art. 6 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Din textul art. 121 din Codul de procedură civilă, rezultă că, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Din textul art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă rezultă că, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Articolul 130 alin. (1)-(3) din același cod reglementează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În articolul 240 alin. alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă se oglindește că, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În cadrul examinării cauzei, s-a constatat că, părțile s-au aflat în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj), relații din care a rezultat copilul *****, născut la *****. (f.d. 5)

Referitor la cerința reclamantei/pârâtei Mocanu Svetlana privind încasarea din contul pârâtului/reclamantului Chihoial Leonid a pensiei de întreținere pentru copilul minor **, în sumă de 2000 lei lunar***, instanța reține că, în conformitate cu art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Conform art. 58 alin. (1) și (2) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

În temeiul art. 74 alin. (1)-(3) din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 alin. (1)-(3) din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art. 76.

Conform art. 76 alin. (1)-(2) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau

fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana a solicitat încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în cuantum de 2000 lei, plată lunară pentru până la atingerea majoratului de către copilului minor.

Instanța de judecată atestă că, cuantumul pensiei alimentare într-o sumă bănească fixă se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părților şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța de judecată menționează că, mărimea pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie reală şi necesară.

În corespundere cu art. 2 al Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existenţă, minimul de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului.

Potrivit art. 3 al aceleiași Legi, (1) În mărimea minimului de existenţă se includ: a) mărimea valorică a coşului alimentar; b) cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei; c) mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. (2) Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

În acest context, instanța de judecată ține cont de informația plasată de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova pe site-ul www.statistica.md, conform căreia minimul de existență pentru un copil în vârstă de 1-6 ani, în mediul urban (orașe mici), în anul 2024, constituie în medie 2521,80 lei, sumă care urmează a fi divizată proporțional ambilor părinți.

Așa cum în cadrul procesului judiciar s-a constatat că, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid are *****, nu este angajat în câmpul muncii, uneori lucrând ocazional, iar pârâtul/reclamantul nu a prezentat o informație cu privire la veniturile sale, instanța de judecată ajunge la concluzia de a stabili cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, în conformitate cu art. 76 alin. (2) din Codul familie, în mărime fixă de 1260,90 lei /una mie două sute șasezeci lei, 90 bani/ lunar, până la atingerea majoratului de către copilului minor, sumă solicitată de reclamanta Mocanu Svetlana.

Instanța de judecată notează că, având în vedere starea materială şi familială a pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid, totodată, ținându-se cont de informația plasată de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova pe site-ul www.statistica.md privind minimul de existență, suma de 2000 lei solicitată de reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana nu este una reală.

În aceeași ordine de idei, instanța consideră oportun în cazul dat de a menționa și prevederile art. 27 alin. (2) din Convenţie, care prevede că, părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel, reglementările menţionate arată că, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copiilor minori.

Conform art. 98 alin. (2) din Codul familiei, pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

Pe cale de consecință, în temeiul normelor legale relevate supra, pensia de întreținere urmează a fi încasată începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată de către reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana până la atingerea majoratului copilului minor *****, născut la *****.

Referitor la cerința reclamantei/pârâtei Mocanu Svetlana privind stabilirea domiciliului copilului minor **, născut la *****, cu mama, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana***, și ***cerința pârâtului/reclamantului Chihoial Leonid privind stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu tatăl, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid***, instanța reține prevederile art. 63 din Codul familiei, potrivit cărora, (1) În cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. (2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.).

Totodată, la examinarea acestei cereri instanța va ține cont de probele administrate de către participanții în proces, de condițiile concrete în care se educă copilul, de vârsta minorului, comportamentul părinților față de minor, de posibilitățile ambilor părinți de a crea condiții adecvate pentru educația copilului și dezvoltarea acestuia și interesul primordial al copilului față de drepturile și obligațiile acestora.

Ocrotirea de către stat şi societate a copilului constituite în Republica Moldova o preocupare politică, socială şi economică de prim ordin. Statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viaţă adecvată dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale şi sociale.

Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile şi obligaţiile ce revin părinţilor copilului și acest principiu va prevala în toate demersurile şi deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice precum şi în cauzele soluționate de instanţele judecătoreşti.

La înfăptuirea actului de justiție în astfel de litigii, instanța se va baza pe probele prezentate de către părți și va reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu ea.

Totodată, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid, prin cererea reconvențională, a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu el.

În acest sens, urmează a fi reținut că, principiul interesului superior al copilului, reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui este o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Conform art. 3 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Din conținutul cererii de chemare în judecată se constată că, reclamanta Mocanu Svetlana locuiește împreună cu copilul său *****, născut la *****, fapt confirmat de către părți și participanții la proces, dar și reflectat în avizul-concluzie privind stabilirea domiciliului copilului minor nr. 48/PC-CH din 07 februarie 2025, emis de Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud. (f.d. 133-134)

Potrivit avizul-concluzie privind stabilirea domiciliului copilului minor nr. 48/PC-CH din 07 februarie 2025, emis de Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud, autoritatea tutelară teritorială, în scopul respectării interesului superior al copilului, nu susține cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, ci susține cererea reconvențională depusă de pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor.

Conform actului de examinare nr. 68, din 28 noiembrie 2024, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana locuieşte în casă la sol proprietate privată a cet. Niculiță Sergiu. Locuința dispune de 2 camere locuibile, dotate tehnic conform necesităților. Locuința la moment se afla în reparație, dar starea igienică a spațiului locativ corespunde normelor. Minorul ***** are camera lui proprie dotată cu obiectele necesare pentru îngrijire și educație: un pat de dormit, dulap pentru păstrarea hainelor, masă pentru ocupații şi activitate. La moment, minorul frecventează *****. Venitul familiei este de aproximativ ***** şi este constituit din salariul actualului soț al reclamantei/pârâtei. Relațiile mama-copil sunt calde, bazate pe respect și dragoste reciprocă. Reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana *****, care a atins deja majoratul, şi la moment este *****. Mama, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana, este caracterizată pozitiv. (f.d. 131-132 verso)

Totodată, conform actului de examinare nr. 70 din 09 decembrie 2024, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid locuiessţe în casă la sol, proprietate proprie. Locuința dispune de 3 camere locuibile dotate tehnic conform necesităților. Starea igienico-sanitară este satisfăcătoare. Copilul, cu toate că nu locuieşte cu tata, are asigurată o cameră separată. Spațiul este bine organizat, dotat cu obiecte necesare pentru creşterea și educația copilului. Venitul familiei este constituit din ***** a pârâtului/reclamantului Chihoial Leonid în sumă de *****, cât și ***** pârâtului/reclamantului în sumă de *****. Pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid este caracterizat pozitiv. (f.d. 129-130 verso)

Reieșind din conținutul normei art. 63 din Codul familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți după divorț, urmează a fi luate în considerația următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

La caz, se constată că, copilului minor a cărui domiciliu se solicită a fi determinat, are o vârstă fragedă, vârstă la care copilul nu poate conștientiza acțiunile sale, având nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților.

Instanța subliniază că, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana are posibilitatea de a asigura o bună dezvoltare a copilului minor, or, de la momentul separării părinților, copilul a rămas la întreținerea mamei, care îl asigură cu toate cele necesare.

Mai mult instanța reține ca fiind plauzibile alegațiile lui Mocanu Svetlana că *****, care a atins deja majoratul, şi la momentul examinării cauzei, ***** iar fiica majoră o ajută la creșterea copiilor.

Referitor la declarațiile martorilor **Stanciu Vitalie și Carp Veaceslav,** instanța reține că aceștia sunt prietenii pârâtului/reclamantului Chihoial Leonid, astfel va aprecia critic poziția acestora privind faptul că sunt de acord ca domiciliul copilului minor să fie stabilit cu tata.

Referitor la înregistrările video cercetate în ședința de judecată, instanța le va aprecia ca fiind efectuate de către pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid cu scopul de a-și apăra poziția, or în cumul cu celelalte circumstanțe la baza deciziei privind determinarea domiciliului copilului minor cu tata nu pot sta doar aceste probe.

E de reținut că, tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale. Interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți.

De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală. Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului. Cu referire la acest criteriu, în speță, se prezumă că, ambii părinți își iubesc copilului, dar un rol mai determinant în viața minorului îl are mama, care se ocupă cu întreținerea și educația acestuia.

La fel, se reține că, mama minorului, Mocanu Svetlana, are un rol mai important în viața acestuia, or după destrămarea de facto a familiei, copilul a rămas la întreținerea și la educația acesteia.

La caz, instanța de judecată nu va reține alegațiile părții pârâte/reclamante și a reprezentantului intervenientului accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud precum că, copilul minor ***** nu frecventează grădinița de copii, totodată, copilul mereu este bolnav, ceea ce denotă că mama acestuia, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana nu are grijă de copil în modul

corespunzător, or după cum rezultă din declarațiile părții reclamante/pârâte și înscrisurile prezentate, copilul minor ***** în perioada cât nu a frecventat grădinița de copii a prezentat episoade frecvente de îmbolnăvire, iar în lipsa unor probe pertinente și concludente nu-i poate fi incriminat reclamantei/pârâtei faptul îngrijirii necorespunzătoare a copilului ce afectează starea de sănătate a acestuia. (f.d. 81, 144-145, 161), or Mocanu Svetlana a declarat că copilul se îmbolnăvește ocazional, mai des în perioadele reci ale anului.

Mai mult, instanța de judecată va reține faptul că, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid, în ședință de judecată, a declarat că anterior s-a aflat în conflict cu legea penală. Totodată, potrivit informației prezentate de Inspectoratul de Poliție Cahul, anterior, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid s-a aflat la evidență în calitate de agresor familial, în privința acestuia fiind emis ordin de restricție de urgență. (f.d. 165, 168)

Prin urmare, reieșind din cumul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, dar și având în vedere conținutul cererii de chemare în judecată, cererii reconvenționale și declarațiile participanților la proces depuse în cursul judecării cauzei, instanța conchide că, domiciliul copilului minor *****, născut la *****, urmează a fi stabilit cu mama acestuia, cu care minorul se află la moment, care *inter alia* este persoana cu care minorul are o legătură psihologică și emoțională mai strânsă.

Pe cale de consecință, aspectele reliefate supra impun admiterea cerinței reclamantei/pârâtei Mocanu Svetlana privind stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu mama, reclamanta/pârâta Mocanu Svetlana, și respingerea cerinței pârâtului/reclamantului Chihoial Leonid privind stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu tatăl, pârâtul/reclamantul Chihoial Leonid.

În conformitate cu prevederile art. 82 din Codul de procedură civilă (*în redacția Legii în vigoare la data depunerii acțiunii*), cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 83 din Codul de procedură civilă (*în redacția Legii în vigoare la data depunerii acțiunii*), (1) Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Iar conform art. 84 din Codul de procedură civilă (*în redacția Legii în vigoare la data depunerii acțiunii*), se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti.

Potrivit art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă (*în redacția Legii în vigoare la data depunerii acțiunii*), de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc: a) reclamanţii în acţiunile: - de încasare a pensiei de întreţinere.

Potrivit art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă (*în redacția Legii în vigoare la data depunerii acțiunii*), instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă

acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă (*în redacția Legii în vigoare la data depunerii acțiunii*), cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Prin urmare, reieșind din faptul că, reclamanta/pârâta a fost scutită prin lege de plata taxei de stat la înaintarea acțiunii în partea ce ține de încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, iar pârâtul nu a invocat nici un motiv pentru scutirea sa, ținând cont că cerința privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor a fost admisă parțial, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa de la Chihoial Leonid în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 655,19 lei /șase sute cincizeci și cinci lei, 19 bani/, conform art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății nu pot găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanţei este consecinţa dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul şedinţei de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121-122 din Codul de procedură civilă, instanța reiterează că acțiunea reclamantei/pârâtei Mocanu Svetlana este parțial întemeiată și urmează a fi admisă în parte, iar acțiunea pârâtului/reclamantului Chihoial Leonid este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. 37 din Codul familiei, art. 96, 236, 238-241, 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată depusă de Mocanu Svetlana către Chihoial Leonid, intervenient accesoriu ATAS Sud, STAS Cahul privind determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

Se determină domiciliul copilului minor *****, IDNP *****, născut la *****, cu mama Mocanu Svetlana, IDNP *****.

Se încasează de la Chihoial Leonid, IDNP *****, în beneficiul lui Mocanu Svetlana, IDNP *****, pensie de întreținere a copilului minor *****, IDNP *****, născut la *****, în cuantum de **1260,90 lei /una mie două sute șasezeci lei, 90 bani**/, lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 09 octombrie 2023 până la atingerea majoratului de către copil.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre privind

încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Se încasează de la Chihoial Leonid, IDNP *****în beneficiul statului taxa de stat în mărime de **655,19 lei / șase sute cincizeci și cinci lei, 19 bani/**, conform art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care reglementează că în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an.

În rest cererea de chemare în judecată depusă de Mocanu Svetlana se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională de chemare în judecată depusă de Chihoial Leonid către Mocanu Svetlana, intervenient accesoriu ATAS Sud, STAS Cahul privind determinarea domiciliului copilului minor.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Sud, sediul central în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecător **Aliona Sârbu**